

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Věry Jachurové a Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobkyně: **Y. F.**
státní příslušnice Ukrajiny
bytem XXX

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dne 21. 2. 2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se žalobou ze dne 25. 2. 2025 podanou u Městského soudu v Praze domáhala toho, aby soud určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni dne 21. 2. 2025 vrátil její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň navrhla, aby soud přikázal žalovanému přijmout její žádost o dočasnou ochranu a vést o ní řízení.
- V žalobě žalobkyně vylicila, že po invazi ruských vojsk na Ukrajinu ze své domoviny uprchla přes Polsko do Litvy, kde jí byla udělena dočasná ochrana navzdory tomu, že o ni nežádala, protože hodlala odcestovat do České republiky, kde má druha. Cestovala se svým nezletilým synem. Dne 19. 2. 2025 se žalobkyně vzdala dočasné ochrany v Litvě. Následně

Shodu s prvopisem potvrzuje P. V.

dne 21. 2. 2025 podala osobně v Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině v Praze žádost o dočasnou ochranu. Žalovaný jí ale její žádost vrátil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“), tedy proto, že jí byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě. Žádosti nebyla ani přidělena spisová značka a číslo jednací. Žalobkyně zaslala žalovanému žádost zpět poštou. V současnosti žalobkyně nemá žádné pobytové oprávnění a na Ukrajinu se kvůli válce vrátit nemůže.

3. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany dle směrnice o dočasné ochraně¹ a dle prováděcího rozhodnutí². Dále namítla, že žalovaný vůbec neposoudil zásah do jejího soukromého a rodinného života dle čl. 7 Listiny základních práv EU.
4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že není pravda, že vrátil žalobkyni dne 21. 2. 2025 její žádost jako nepřijatelnou z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina. Žalobkyně požádala o dočasnou ochranu dne 28. 11. 2023 a o této její žádosti žalovaný dosud vede řízení pod sp. zn. OAM-0389312/DO-2023. Dne 25. 2. 2025 žalovaný obdržel poštou žádost žalobkyně o dočasnou ochranu datovanou dnem 21. 2. 2025. Tu skutečně vyhodnotil jako nepřijatelnou, ovšem podle § 5 odst. 1 písm. a) Legis Ukrajina, tedy proto, že žalobkyně žádost nepodala osobně. O tom vyrozuměl žalobkyni sdělením ze dne 11. 3. 2025. Dle žalovaného se dne 21. 2. 2025 událo toto: žalobkyně se dostavila do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině, tam jí patrně bylo sděleno, že se řízení o její žádosti již vede a žalobkyně si podání (další) žádosti asi rozmyslela.
5. Jelikož žalobkyně ve skutečnosti nepodala dne 21. 2. 2025 žádnou žádost o dočasnou ochranu, nebyla takové žádosti přidělena spisová značka a žalovaný ji toho dne nemohl žalobkyni vrátit jako nepřijatelnou. Žalovaný se nevyjádřil k otázce, zda žalobkyni lze vrátit žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, protože se to dne 21. 2. 2025 (a ani poté) nestalo.
6. V podání ze dne 16. 5. 2025 žalobkyně zopakovala, že jí náleží dočasná ochrana, a odkázala na judikaturu správních soudů, dle které nelze žadatelům vracet jejich žádosti proto, že požádali o dočasnou ochranu v jiném členském státě nebo jim tam byla udělena.
7. Soud o žalobě uvažil následujícím způsobem.
8. Žaloba je přípustná. Soudní dvůr EU v rozsudku Krasiliva dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. Ustanovení § 5 odst. 2 Legis Ukrajina je tedy rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, a soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení. Pro úplnost lze dodat, že Nejvyšší správní soud v reakci na rozsudek Krasiliva překonal svou dřívější opačnou judikaturu a též dovodil, že tuto soudní výluky nelze aplikovat (viz rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42). Soud se proto mohl zabývat důvodností žaloby.

¹ směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími

² prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice o dočasné ochraně, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana

9. Ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout, jsou-li kumulativně splněny tyto podmínky: žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
10. Soud v posuzované věci dospěl k závěru, že nedošlo k žádnému, tím méně přímému zásahu do práv žalobkyně vytýkaným jednáním žalovaného, protože k takovému jednání ze strany správního orgánu vůbec nedošlo. Nebyla tedy splněna první, čtvrtá (a nutně ani třetí) z výše uvedených podmínek. Určujícím pro tento závěr jsou následující skutečnosti, které plynou ze správního spisu sp. zn. OAM-0389312/DO-2023 a tvrzení účastníků řízení.
11. Žalobkyně požádala žalovaného dne 28. 11. 2023 o dočasnou ochranu. Tuto (v pořadí první) žádost jí žalovaný vrátil téhož dne jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, protože již požádala o dočasnou ochranu v Litvě. Takový postup označil Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 1. 2024, č. j. 14 A 167/2023-29 za nezákonný zásah a uložil žalovanému obnovit stav před vrácením žádosti, tj. věcně žádost žalobkyně projednat. Žalovaný následně 19. 1. 2024 vydal žalobkyni Osvědčení o podání žádosti o udělení dočasné ochrany, které ji opravňuje po dobu řízení pobývat na území České republiky. Téhož dne řízení o její (první) žádosti přerušil, neboť se rozhodl vyčkat na vydání rozsudku Soudního dvora EU ze dne 27. 2. 2025, *Krasiliva*, C-753/23. Dne 3. 3. 2025 žalovaný žalobkyni vyrozuměl o pokračování v řízení. Ke dni vydání tohoto rozsudku není soudu známo, zda již žalovaný o (první) žádosti žalobkyně rozhodl, to ovšem není pro nyní projednávanou věc podstatné.
12. Ze žaloby plyne, že se žalobkyně v únoru 2025 rozhodla podat žádost o dočasnou ochranu znovu. Žalobkyně sice tvrdí, že žádost podala osobně, toto tvrzení však ničím neprokázala. Soudu doložila toliko vyplněný formulář „Žádost o poskytnutí dočasné ochrany“ datovaný dnem 21. 2. 2025, který však neobsahuje žádnou žalovaným vyplněnou spisovou značku, není na něm vyznačen důvod nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina (který žalobkyně tvrdí), ani zde není razítko ani podpis pracovníka, který by žádost zpracoval. Žalobkyně navíc sama uvedla, že tuto žádost poslala žalovanému (poštou), což také doložila podacím lístkem ze dne 21. 2. 2025, č. zásilky RR088789912CZ. Adresátem písemnosti je žalovaný. Identické číslo zásilky je uvedeno rovněž na obálce, kterou soudu doložil žalovaný s tím, že v ní obdržel předvyplněnou žádost o dočasnou ochranu ze dne 21. 2. 2025. Žalovaný dále soudu doložil Sdělení o nepřijatelnosti žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 11. 3. 2025, č. j. OAM-0359330-2/DO-2025, jímž žalobkyni informoval, že žádost o dočasnou ochranu lze podat jedině osobně, a že žalobkyně druhou žádost o dočasnou ochranu zaslanou žalovanému poštou nespojila s (řádně odůvodněnou) žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání. Proto je její žádost nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. a) Legis Ukrajina.
13. Vzhledem k výše uvedenému není žádných pochyb o tom, že žalobkyně nepodala (druhou) žádost o dočasnou ochranu datovanou dnem 21. 2. 2025 osobně, ale zaslala ji žalovanému poštou, přičemž žalovanému byla tato písemnost doručena dne 25. 2. 2025. Za této situace soudu nezbylo než přisvědčit žalovanému, že k namítanému zásahu dne 21. 2. 2025 dojít nemohlo, protože toho dne žalobkyně (druhou) žádost o dočasnou ochranu (osobně)

nepodala, a žalovaný ji tudíž ani nemohl označit za nepřijatelnou, ať již z jakéhokoliv důvodu. Druhou žádost žalovaný vyhodnotil jako nepřijatelnou teprve po podání nyní posuzované žaloby, a to proto, že žádost nepodala žalobkyně osobně. Žalobní argumentace, která nezákonnost namítaného zásahu (který se vůbec nestal) spojuje s důvodem nepřijatelnosti žádosti podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina (které žalovaným nebylo aplikováno), se tedy zcela míjí se skutkovým dějem.

14. K tomu je třeba dodat, že žalovaným je vedeno řízení o (první) žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu, z čehož plyne, že právu žalobkyně na projednání žádosti o dočasnou ochranu bylo učiněno zadost.
15. Žalobkyně soudu doložila rovněž *Prohlášení o vzdání se oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany* ze dne 19. 2. 2025, které údajně zaslala téhož dne Velvyslanectví Litevské republiky v Praze. Touto listinou, jejím obsahem a právní relevancí se bude žalovaný zabývat v řízení o první žádosti žalobkyně ze dne 28. 11. 2023, které je vedeno pod sp. zn. OAM-0389312/DO-2023. Pro posouzení žaloby v nyní projednávané věci, jež se týká v pořadí druhé žádosti, však tato listina nemá význam.
16. Lze shrnout, že žalobkyně nepodala dne 21. 2. 2025 (v pořadí již druhou) žádost o dočasnou ochranu osobně, ale odeslala ji žalovanému poštou, přičemž žalovaný jí tuto žádost nevrátil z důvodu její nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina. K namítanému nezákonnému zásahu, kterým měla být žalobkyně zkrácena na svých právech, vůbec nedošlo; žalobní tvrzení včetně právní argumentace namířené výlučně proti aplikaci § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina se zcela míjí se skutečným stavem věci. Soud proto žalobu prvním výrokem rozsudku podle § 87 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
17. Vzhledem ke splnění podmínek uvedených v § 51 odst. 1 s. ř. s. soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání.
18. Žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení žádné důvodně vynaložené náklady, jejichž náhrady by se domáhal. Soud proto ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 3. června 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje P. V.

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. V.